

آقای دکتر علی اکبر صبوری استاد رشته بیوفیزیک دانشگاه تهران

دکتر علی اکبر صبوری استاد رشته بیوفیزیک دانشگاه تهران، از جمله برگزیدگان جشنواره ترویج علم امسال محسوب می‌شوند که از جمله پژوهشگران شناخته شده ایرانی در سطح بین الملل محسوب می‌شود. وی در رابطه به فعالیت‌های علمی خود چنین توضیح می‌دهد: «بنده در حوزه تخصصی خود تاکنون اقدام به انتشار ۴۶۲ مقاله کامل علمی در نشریات بین المللی انگلیسی زبان، دارای نمایه وبگاه علم (WOS) مؤسسه تامسون رویترز و ارائه بیش از پانصد مقاله در کنفرانس‌های علمی نموده‌ام که کثرت ارجاعات به مقالات این جانب در سطح بین المللی به قدری بوده است که بتواند بنده را در زمره یک درصد دانشمندان برتر جهان قرار دهد. انتشار بیست کتاب تألیف و ترجمه دانشگاهی که برخی از آن‌ها کتاب سال هم شده‌اند و راهنمایی ۳۵ رساله دانشجوی دکتری و راهنمایی پایان نامه ۹۰ دانشجوی کارشناسی ارشد از دیگر فعالیت‌های علمی من بوده است.»

چاپ کتاب و انتشار مقاله و فعالیت‌های دانشگاهی را نمی‌توان تنها حوزه‌های مورد توجه و برجسته زندگی علمی دکتر صبوری دانست و این استاد برجسته کشور از سال ۱۳۷۳ خورشیدی حضور در عرصه‌های بین المللی و تعریف شاخص‌های سنجش علم، همراه با معرفی نمایه‌های بین المللی از طریق سخنرانی‌ها، برگزاری کارگاه‌های آموزشی و مصاحبه‌ها در رسانه‌های عمومی را شروع کرد. وی در طول این دوران روند رشد آموزش عالی کشور را بر اساس شاخص‌های جهانی به طور مرتب ثبت نموده و به جامعه گزارش داد.

استاد برگزیده دانشگاه تهران در جشنواره ترویج علم در این رابطه می‌گوید: «من فرهنگ‌سازی تحقیقات بین المللی را در دانشگاه‌ها شکل دادم و با حضور در هیئت ممیزه‌های دانشگاه‌های مختلف، دانشگاه‌ها را به سمت حضور در عرصه‌های بین المللی سوق دادم تا رتبه آن‌ها در جهان بهبود یابد. بنده در طول فعالیت‌های علمی خود

کارگاه‌های آموزشی مختلفی در دانشگاه‌ها به منظور استانداردسازی نشریات علمی برگزار کردم که این امر منجر به ورود نشریات مختلف کشور در نمایه‌های بین‌المللی شد. مقالات و کتاب‌های این‌جانب در حوزه علم‌سنجی بسیار مورد استقبال بوده و بیشترین ارجاعات را در حوزه علوم انسانی در همین خصوص داشته‌ام. به جرت می‌توانم بگویم که از بنیان‌گذاران سنجش علم و ارتقا دانشگاه‌ها در سطح بین‌المللی بوده و هستم و به این خدمتگزاری خود به جامعه علمی کشور، افتخار می‌کنم. اعتبارسنجی نشریات علمی را به‌خوبی میدانم و آن را آموزش می‌دهم و برای ارتقا نشریات علمی کشور از هیچ کوششی فروگذار نیستم.»

دکتر صبوری موضوع شبه‌علم را اصلی‌ترین آفت دنیای دانش دانسته و گفت: «سال‌هاست با پدیده جعل و کذب در علم مبارزه می‌کنم. برای اولین بار بنده نشریات جعلی را به‌صورت عام اطلاع‌رسانی نمودم و بی‌اعتباری آن‌ها را در دانشگاه‌ها مطرح کردم. همواره تلاش کرده‌ام همایش‌های جعلی و غیرعلمی و همین‌طور جشنواره‌های کاذب را شناسایی و به جامعه علمی کشور اطلاع‌رسانی کنم.»

به باور دکتر علی‌اکبر صبوری، در کشور ما سیاستی که برای ترویج علم تدوین شده باشد وجود ندارد. وی در این رابطه گفت: «تدوین سیاست‌ها و راهکارهایی برای انجام آن می‌تواند مفید باشد. باید توجه داشت که آموزش مقدم بر پژوهش است و چه‌بهره که مسائل علمی به زبان ساده و به عموم آموزش داده شود و به باور من، این فعالیت ترویج علم است. بهترین نشریات علمی جهان (مثل Science و Nature) ترویجی هستند و نویسندگان آن‌ها افرادی هستند که عمری پژوهش نموده و اکنون دریافته‌اند که چه چیزی برای گفتن دارند و آن را می‌نویسند تا ترویج یابد. ارزش یک مقاله ترویجی بیش از یک مقاله پژوهشی است و امروزه نشریات ترویجی در صدر جهان هستند. در کشور ما ارزش مقالات ترویجی کمتر از پژوهشی است و به عبارتی ارزش‌های علمی در ایران وارونه شده است. به نظر من باید نشریات علمی کشور از نو قالب‌بندی شوند. نشریات پژوهشی، بازنگری و

از نظر تعداد به حد مطلوب کاهش یابند و آنگاه به زبان علمی (انگلیسی) منتشر شوند تا نمایه‌های بین‌المللی را گرفته و جهانی شوند در این صورت نشریات علمی ایرانی نیز دیده و خوانده خواهند شد. در کنار این موضوع باید به نشریات ترویجی نیز بهاداده شوند تا به رشد واقعی خود دست پیدا کنند.»

گفتگو: احسان محمدحسینی